

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Fødevarestyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet

KONTOR FOR MIKROBIOLOGISK
FØDEVARESikkerhed, HYGIENE
OG ZOONOSEBEKÆMPELSE

J.nr.: 2008-20-26-01426/CRG/RAM/KMOS
07.04.2008

Overvågning og kontrol af Campylobacter i dansk og udenlandsk fjerkrækød

Overvågning af Campylobacter niveauerne

Forekomsten af Campylobacter i dansk og indført udenlandsk kyllingekød har været overvåget i en række år. For det danske kød har der både været en overvågning af produkterne i detailledet og en tæt overvågning på de slagterier, der leverer størsteparten af det danske kølede kyllingekød til det danske marked. Kølet kyllingekød regnes for den væsentligste smitekilde til campylobacterinfektioner hos mennesker i Danmark.

Forekomsten af Campylobacter i kølet dansk kyllingekød er faldet fra over 60% i 2000 til 12% i 2006. Forekomsten er langt højere i det indførte udenlandske kølede kyllingekød. Her har forekomsten i den seneste årrække ligget i niveauet 60-80%.

”Case-by-case” kontrollen

Den høje forekomst af både Campylobacter og Salmonella i det indførte kød var baggrunden for, at Fødevarestyrelsen sidst i 2006 iværksatte en intensiveret kontrol for begge bakterier i dansk og indført udenlandsk kød, den såkaldte case-by-case kontrol.

Kontrollen bygger på en bestemmelse i EU's fødevarerforordning, som giver mulighed for at forbyde salg af fødevarer, der anses for farlige. Afgørelsen træffes efter en konkret bedømmelse af det enkelte parti kød på baggrund af en videnskabelig vurdering af risikoen ved partiet. Risikovurderingen foretages af Fødevareinstituttet ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU).

Case-by-case kontrollen er meget omfattende, og kontrollen øges i 2008. Antallet af partier i case-by-case kontrollen er fastlagt som en intensivering af den tidligere Salmonella DT104 kontrol, som baserede sig på importørernes forhåndsangivelse af samtlige partier af bl.a. fersk fjerkrækød. Kravet om systematisk forhåndsangivelse er imidlertid kendt EU-stridigt og er derfor bortfaldet fra 2006.

Da den tidligere importørindberetning om foregående måneds indførsler samtidig blev fjernet i forbindelse med AMVAB-forhandlingerne, kan der ikke foretages registrering af, hvor mange partier fjerkrækød der årligt indføres fra EU. Det kan derfor ikke sikkert fastslås, hvor stor en procentdel af de indførte partier, som udtages til kontrol. Ifølge Fødevarestyrelsens estimat

vil de udenlandske partier fjerkrækød, der undersøges i case-by-case kontrollen, udgøre omkring 16 % af det samlede antal indførte partier. Det skal understreges, at der for hele beregningen er tale om et estimat.

Bortfaldet af forhånds anmeldelsen medfører også, at det er forbundet med vanskeligheder for fødevareregionerne at være på de rigtige modtagevirksomheder på de tidspunkter, hvor partierne ankommer. Det er her, partierne kan identificeres, og derfor her prøveudtagningen skal ske.

Fødevarestyrelsen gør en stor indsats for at "finde" partierne. Fødevarestyrelsens rejsehold er sat på opgaven, og arbejder på at spore modtagevirksomheder, hvor prøver vil kunne udtages. Rejseholdet har foretaget kontrolbesøg hos en stor transportør i Sønderjyllandsområdet, hvor de har fået oplysninger om, hvem de transporterer til.

Styrket importkontrol

Case-by-case kontrollen er en offentlig stikprøvekontrol. Den er et vigtigt element for at mindske risikoen fra det indførte kød, men det er også meget vigtigt, at importørerne selv tager ansvaret for situationen. Det er importørernes ansvar, at det kød, de henter til det danske marked, ikke indebærer en sundhedsrisiko.

Fødevarestyrelsen har sat et arbejde i gang for mere bredt at styrke importkontrollen. Arbejdet omfatter bl.a. styrket vejledning til importørerne om at gennemføre et relevant og dækkende egenkontrolprogram. Det kan netop handle om at stille krav til leverandører om den mikrobiologiske kvalitet af de bestilte varer.

Derudover vil fødevareregionerne i marts 2008 få supplerende kontrolredskaber i forhold til importvirksomhederne. Det drejer sig bl.a. om mulighed for at påbyde virksomhederne at orientere fødevareregionen om bestemte partier af indførte fødevarer og at dokumentere, at produkterne er i orden, inden de omsættes. Det gælder, hvis det er konstateret, at importøren ikke har foretaget en tilstrækkelig egenkontrol af tidligere indførte partier.

Desuden vil det løbende blive vurderet, om der er særlige risikoprodukter, som både importører og fødevareregioner skal være opmærksomme på.

Særlig aftale om Campylobacter med importører og detailhandel

Campylobacter handlingsplanen lægger op til, at der skal arbejdes for en aftale med importører og detailhandel om at gøre en indsats for at mindske forekomsten af Campylobacter i indført kyllingekød. En sådan aftale med branchen kombineret med styrket vejledning om egenkontrol til den enkelte importør er væsentlige skridt mod importørernes håndtering af deres ansvar. Disse initiativer er sammen med case-by-case kontrollen et godt afsæt for forbedringer på importsiden.

Finansiering af initiativer rettet mod Salmonella og Campylobacter

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik i november 2006 en 4-årig aftale med henblik på at styrke indsatsen mod Salmonella og Campylobacter i dansk og importeret kød og æg. Der forventes iværksat en række initiativer inden for en samlet udgiftsbevilling på 57,1 mio. kr. i perioden 2007-2010. Initiativerne vedrører bl.a. tiltag, der har til hensigt, at Danmark på linie

med Sverige og Finland hurtigst muligt opnår særstatus, så importører af fjerkræ og æg fremover skal bevise, at produkterne er salmonellafrie. Desuden gennemføres tiltag, så det bliver sværere at forhandle salmonellainficeret kød. Initiativerne medfører udgifter på 18,5 mio. kr. i 2007, 17,8 mio. kr. i 2008, 11,3 mio. kr. i 2009 og 9,5 mio. kr. i 2010, dvs. samlet set 57,1 mio. kr. over 4 år, hvor en relativ stor del af det samlede beløb afsættes i periodens første år bl.a. med henblik på at opnå dansk særstatus.

Heraf er følgende beløb afsat til specifikt til case-by-case:

2007: Fødevarestyrelsen 8,4 mio.kr. og DTU 1,0 mio.

2008: Fødevarestyrelsen 11,5 mio. kr. og DTU 0,8 mio.

2009: Fødevarestyrelsen 5,2 mio. kr. og DTU 0,32 mio.

2010: Fødevarestyrelsen 5,2 mio. kr. og DTU 0,32 mio.

I 2009-2010 er programmet reduceret som følge af forventning om opnåelse af dansk særstatus for slagtefjerkræ. Dette vil medføre, at der ikke længere skal analyseres for salmonella i importeret slagtefjerkræ, eftersom disse skal være dokumenteret fri for salmonella. Det samme gælder for dansk slagtefjerkræ. Endvidere forventes analyser i 2007 og 2008 at dokumentere et lavt indhold af salmonella i dansk okse- og svinekød. Antallet af partier dansk okse- og svinekød reduceres derfor som følge heraf.